

COREL®

magyar
nyelvű
változat

CorelDRAW

X5

Rajzelem tulajdonságok

Dr. Péterfy Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-754-9

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2010
© Mercator Stúdió, 2010

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ.....	7
RAJZELEMENK TULAJDONSÁGAI.....	11
Kiválasztás és csere	17
Kitöltés nélküli rajzelem kijelölése	18
Kijelölés tulajdonságok alapján.....	20
Új keresések.....	22
Elnentett keresések alkalmazása	30
A keresés végrehajtása	31
Több objektum kijelölése	31
Vezetővonal kijelölése	32
Rajzelem-kijelölés és -csere	32
Szövegrész keresése	34
Szövegrész cseréje	35
Kitöltések és körvonalak.....	36
Körvonal szabályozása.....	36
Kitöltés szabályozása	46
RAJZELEMENK MÓDOSÍTÁSA	58
Átalakító eszközök.....	59
Rajzelemek mozgatása	60
Méretezés és nyújtás.....	64
Forgatás	67

Döntés	70
Tükrözés.....	71
Transzformálás az új eszközökkel.....	73
Transzformálások törlése	78
Rajzelemek szerkesztése	79
Alapvető rajzelemek módosítása.....	79
Rajzmódosítás a művészi eszközzel	100
Rajzelemek szétvágása.....	102
Zárt rajzelem, görbe szétvágása	103
Nyitott rajzelem, görbe szétvágása.....	103
Virtuális résztörlő eszköz	104
Objektumrészek törlése	105
Tetszőleges elforgatás.....	106
Objektumok érdesítése.....	106
Objektumok mázolása	107
Objektumok összeforrasztása	108
Objektumok szétszedése.....	110
Objektumok metszete.....	111
Egyéb vágófunkciók.....	112
HATÁSOK.....	114
Áttűnés objektumok között.....	114
Áttűnés széthasítása	117
Átmenet forgatással.....	117
Szöveg mint forrásobjektum	118
Áttűnés megadott útvonalon.....	119
Áttűnés másolása másik objektumpárra.....	121
Áttűnés klónozása	122
Átváltozás törlése	122
Burkológörbék	122
Burkológörbe szerkesztése	124
A burkológörbe kitöltése	126

Objektum mint burkológörbe.....	127
Burkológörbe másolása.....	129
Burkológörbe törlése.....	130
Vetett árnyék.....	130
Vetett árnyék másolása.....	131
Vetett árnyék klónozása.....	132
Vetett árnyék törlése.....	132
Átlátszóság.....	133
Térhatás.....	134
A térhatás típusa.....	136
Térhatás forgatása.....	137
Fényforrások elhelyezése.....	138
Térhatás színe.....	139
Térhatás letörése.....	140
Térhatás másolása.....	140
Térhatás klónozása.....	141
Térhatás törlése.....	141
Kontúr.....	142
Kontúr másolása.....	143
Kontúr klónozása.....	143
Kontúr törlése.....	144
Lencse.....	144
Lencse szerkesztése.....	146
Lencse másolása.....	148
Lencse törlése.....	148
Perspektíva hozzáadása.....	148
Perspektíva másolása.....	149
Perspektíva törlése.....	149
MaszkMester befoglaló.....	149
MaszkMester hatás másolása.....	150
MaszkMester hatás törlése.....	151
Objektumok torzítása.....	151

Torzítás másolása	151
Torzítás törlése.....	152
Átváltó gombok.....	152
IRODALOM.....	155

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés-és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak. Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A CorelDRAW program mindkét grafikus állománytípus kezelését professzionális szinten oldja meg, így hibrid rendszernek tekinthető. Valójában e program a programcsomag részeként szállított Corel PHOTO-PAINT program rutinjait alkalmazza a raszteres bitképek feldolgozása során. Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható.

A CorelDRAW X5-ös változatában átalakították az új dokumentumok létrehozását, a színmenedzselést, a nyomtatást, a PDF formátumú publikálást. Módosították a szabadkézi rajz, a művészi, spline, kétpontos vonal, sokszögvonallal, méretezés, kapcsolóvonal rajzeszközökön, továbbfejlesztették a színminta-vételezést, a proof megjelenítést, a dokumentum webre exportálását. Új nézeteket, igazításokat, új dokkolókat, sőt egy komplett fájlkezelő rendszert vezettek be. A sűgő új parancsaival oktatóvideókat nézhetünk meg, letölthetünk egy PDF formátumú e-bookot (mely a teljes Graphics

Suite X5 programcsomagot 226 oldalban foglalja össze, megjegyezzük, hogy a mi kötetünk összterjedelme több mint 1200 oldal).

A CorelDRAW Graphics Suite X5 programcsomagban a következőket találjuk:

- ◆ internetes honlapszerkesztőt, vektoros rajzoló és irodai marketinges, kiadványszerkesztő szoftvert (ez maga a CorelDRAW program),
- ◆ fényképszerkesztő és festőprogramot (Corel Photo-Paint),
- ◆ a bittérképből vektoros képet előállító, azaz vektorizáló szoftvert (Corel PowerTrace),
- ◆ az animációk és akár programba ágyazott képek mentésére szolgáló „képlöpő” programot (Corel Capture),
- ◆ teljesen új továbbfejlesztés a Corel Connect, amely egy interaktív online eszköz a grafikus munkafolyamatokban való együttműködéshez
- ◆ az X5-ös változatban ismét megjelent egy egyszerű animáció készítő program (SWiSH miniMAX),
- ◆ a digitális fényképezőgépek nyers képformátumának kezelésére szolgáló rutint a Photo-Paint programban (a Pixmantec RawShooter program helyett), mely több mint 300 digitális kamerát támogat,
- ◆ a munkák automatizálásához a Microsoft Visual Studio for Applications (VSTA) ipari szabvány szerint elkészített programnyelvet,
- ◆ a fontok telepítésére, eltávolítására, csoportosított megjelenítésére használható betűkészlet-kezelőt (Bitstream® Font Navigator),
- ◆ a CorelDRAW csomag programjaival előállított PDF-állományok megtekintéséhez PDF-olvasót (Adobe Acrobat Reader),
- ◆ valamint grafikus szűrőként Adobe Photoshop kompatibilis plug-in programokat (Digimarc Digital Watermarking, Human Software Squizz!),
- ◆ a fentiek mellett a telepítő DVD lemezen kapunk még 10 000 magas minőségű ClipArt képet, több mint 1000 OpenType és nemzetközi betűkészletet, többek közt 75 Windows Glyph List (WGLF4) betűkészletet és 10 egyvonalas metszet-betűkészletet,

350 professzionális sablont, új frissített oktatóanyagokat (kétórás videón),

◆ a csomag tartalmaz még egy színes, nyomtatott kézikönyvet is.

A programot a Windows 7-re, illetve Macintosh OS X-re optimalizálták, de futtatható Windows XP, valamint Windows Vista környezetben is. A Windows felhasználók egyéni beállításai külön fájlban kerülnek tárolásra, így a munkamenetbe bejelentkezés után automatikusan az egyéni beállítások töltődnek be a program indításakor.

A program korábbi változatának használói már megszokhatták, hogy minden újabb változat csiszol a felhasználói felületen, így még könnyebben kezelhető, hatékonyabb, kellemesebb kezelői felületet tapasztalhatnak meg a kezdő és haladó felhasználók egyaránt. A kezelői felület egyes elemei már ismertek voltak a program korábbi változatából (menük, dokkoló ablakok), így a korábbi felhasználóknak nem kell teljesen újra tanulniuk a program kezelését.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. A konkurens Adobe Illustrator felhasználói használhatják megszokott munkakörnyezetüket is, de mindenki a saját igényeinek megfelelő környezetet alakíthat ki, amelyet azután megoszthat másokkal.

Ebben a kötetben a CorelDRAW X5 programmal létrehozható rajzelemek tulajdonságaival, azok létrehozása előtti beállításával és a kész objektumok módosításával foglalkozunk.

Az ismertetést több – remélem minden szükséges – helyen példa támasztja alá. Könyvünkben a CorelDRAW! X5 számos lehetőségét igyekeztünk ismertetni, több esetben azonban terjedelmi okokból a bemutatás mélysége nem érhetette el az eredeti (bár nyilván jóval drágább) kézikönyveket. Minden olyan esetre, amikor az adott problémát nem tudjuk elég világosan megérteni ebből a könyvből, javasoljuk a program *Súgó* és *oktató* rendszerének, illetve a gyári kézikönyveknek áttekintését.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni rajzaikat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némi-képpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0, vagy Adobe Reader (Acrobat Reader 6.0) segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Az elektronikus könyvek terjedelmének határt szab a megengedhető állományméret. Ezért most a fontosabb fejezeteket önálló kötetekben, több helyen kiegészítve jelentetjük meg. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy így a felhasználónak elegendő csak a számára érdekes állományokat letölteni. Az első kötetben az alapvető rajzparancsokat, a másodikban a rajzelem-tulajdonságok módosítását, a harmadikban a rajzelemek szervezését, a színkezelést, bitképes műveleteket, valamint a nyomtatást, a negyedikben a program testre szabását foglaltuk össze.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2010. július

Köszönettel

a szerző.

RAJZELEMÉK TULAJDONSÁGAI

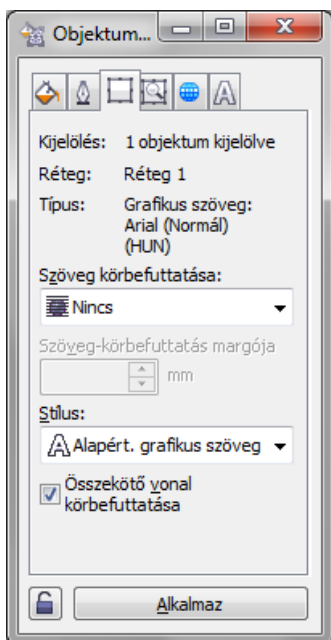
A rajzelemeknek alapértelmezett tulajdonságokat is adhatunk, ami annyit jelent, hogy minden, a jellemző megadását követően létrehozott rajzelem a megadott tulajdonságú (például meghatározott színű, vastagságú stb.) lesz. Az alapértelmezés szerinti objektumtulajdonságok beállításával az *Alapvető rajzparancsok* kötetben, a *Rajzelemek létrehozása* című részben foglalkoztunk. Ezeket a tulajdonságokat tehát új rajzelemek esetében alkalmazunk. A rajzelemeknek az alapértelmezésből adódó tulajdonságait utólag is megváltoztathatjuk. Erre a rajzelemek kiválasztása után ugyanazokat a parancsokat alkalmazzuk, mint amelyeket a kiválasztás nélkül használtunk az alapértelmezett jellemzők meghatározásánál.

Az objektumok speciális tulajdonságainak is adhatunk alapértelmezett értéket. Erre szolgálnak a tulajdonságlapok, melyeket mindegyik alkalmazható eszközhöz, rajzelemhez és stílushoz megtalálhatunk. Ezek segítségével megváltoztathatók, módosíthatók a kiválasztott CoreDRAW eszköz alapértelmezés szerinti jellemzői. A kész rajzelemek öröklött tulajdonságait a rajzelem kijelölése után az **Szerkesztés** menü, vagy a módosítandó objektum helyi menüjének **Tulajdonságok** parancsával módosítjuk.

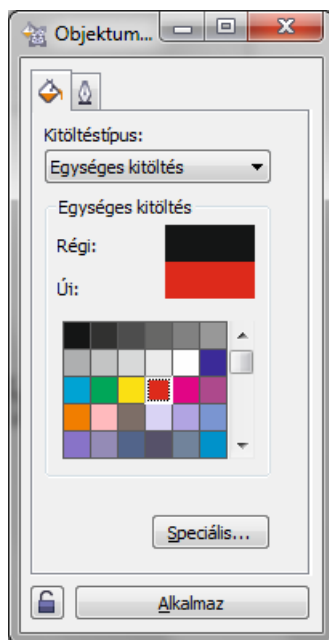
A kijelölt rajzelemtől függően más és más lehet a beállító dokkolt ablak vagy párbeszédpanel tartalma. Az objektum tulajdonságlapja csak a rajzelem kiválasztása után jeleníthető meg, ha nincs kijelölve egyetlen objektum sem, akkor az alapértelmezett jellemzőket állíthatjuk be. A beállítás megváltoztatását az **Alkalmaz** gombra kattintva érvényesítjük (akkor elérhető, ha feloldjuk a zárolást a lakat ikonra kattintva). A program az érvényesítés előtt panelen kéri, adjuk meg, hogy a jellemzők mire vonatkoznak (grafikára, grafikus szövegre, bekezdésszövegre, vagy mindháromra egyaránt). E fejezetben később ismertetjük az alapvető rajzelemek speciális tulaj-

donságainak beállítására szolgáló panellapokat. Most nézzük át, milyen általános lapok jelennek meg az **Objektumtulajdonságok** dokkolt ablakban, illetve panelen.

Tulajdonságlap szövegobjektum kiválasztása után

Tulajdonságlap objektum kiválasztása nélkül

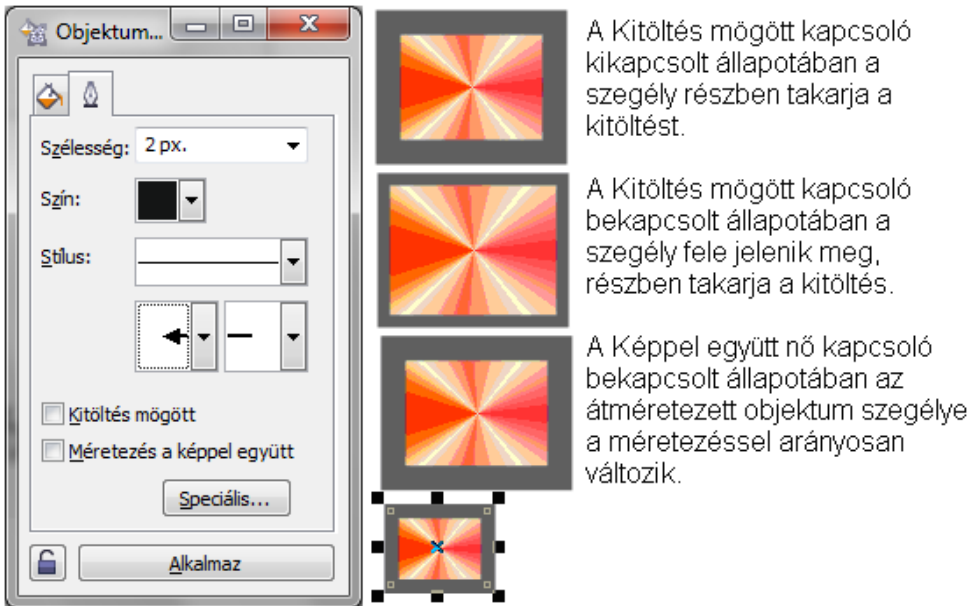

1-1. ábra

A párbeszédpanel öt általános lapból áll, a hatodik lap speciális, mindig a kiválasztott objektumnak megfelelő beállítási lehetőségeket tartalmazza. Ha nem jelölünk ki semmit, akkor megjelenik két olyan panellap is, amelyen a teljes oldalra vonatkozóan adhatunk meg www tulajdonságokat.

Az első – **Kitöltés** – lapon bármilyen kitöltési mintát választhatunk (az egyöntetű kitöltéstől a PostScript mintázatig). A kitöltés törléséhez most kattintsunk az eszköztárban a **Kitöltés** ikonra, majd a kinyílóban látható **Nincs kitöltés** parancsra, vagy kattintsunk a bal egérgombbal a paletta tetején látható ikonra (korábban a törlést a dokkolóban is megtehettük – lásd az 1-1. ábrát). A többi kitöltési lehetőséget később, e fejezetben részletezzük.

A **Körvonal** panellapon az objektum határoló vonalainak jellemzőit adjuk meg (lásd az 1-2. ábrát). A **Stílus** listában a CoreIDRAW szabványos vonaltípusai közül választhatunk (folyamatos, szaggatott stb.). A **Stílus** lista alatti két gomb a vonalvégek típusának kiválasztására szolgál. A körvonal törléséhez kattintsunk a jobb egérgombbal a paletta tetején látható ikonra. A többi körvonal-beállítási lehetőséget később részletezzük.

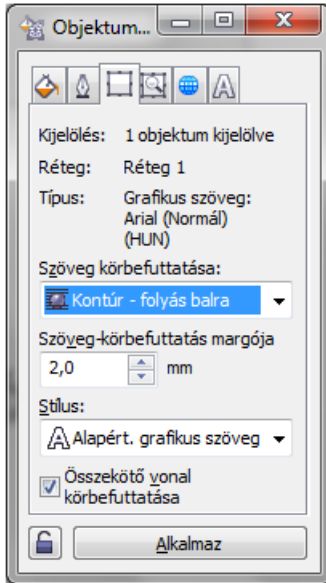

1-2. ábra

A **Kötöltés mögött** négyzettel az objektum keretét a kitöltő minta mögé helyezzük, a **Méretezés a képpel együtt** négyzet segítségével a rajzelem-keretet a rajzelem növekedésével-méretcsökkenésével arányosan változóvá tesszük.

Az Object Properties dokkoló ablak **Általános** lapján az alkalmazandó stílust állíthatjuk be. A **Szöveg körbefuttatása** lista *Nincs* elemétől eltérő beállításoknál a rajzelemet körülvevő bekezdésszöveg folyamatossága megszakad a rajzelem + a **Szöveg körbefuttatás margója** mezőben megadott, a rajzelemet körülvevő sávon. A hatás csak megfelelően kicsi, illetve a grafikus objektummal arányos betűméret esetén érvényesül (lásd az 1-3. ábrát).

A beállítást az **Alkalmaz** gombbal érvényesítjük. Az összes pannelap beállításának érvényesítésére régebben használt **Apply All** gombot már az X3-as változatban megszüntették. Helyette viszont megjelent az Automatikus végrehajtás gomb, amelynek lenyomott állapotában a beállítás azonnal érvényesül (tehát, ha a lakat zárt, akkor nem kell az **Alkalmaz** gombra kattintani).

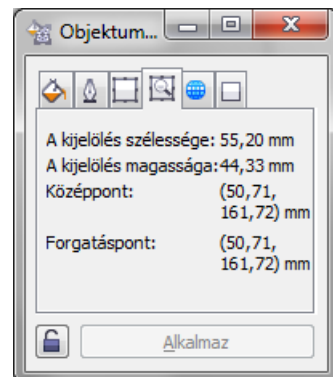
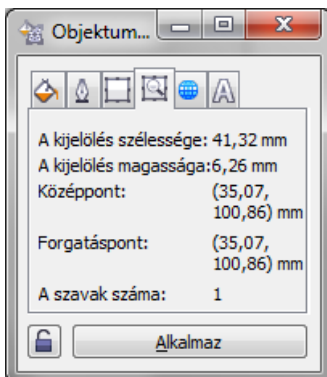

A dokkolt ablak **Általános** lapján az alkalmazandó stílust állíthatjuk be. A **Bekezdésszöveg körbefuttatása** lista **Nincs** elemétől eltérő beállításoknál a rajzelemet körülvevő bekezdésszöveg folyóiratossága megszakad a rajzelem + a **Szöveg körbefuttatás margója** mezőben megadott, a rajzelemet körülvevő sávon. A hatás csak megfelelően kicsi, illetve a grafikus objektummal arányos betűméret esetén

1-3. ábra

Szövegobjektum tulajdonságlapja

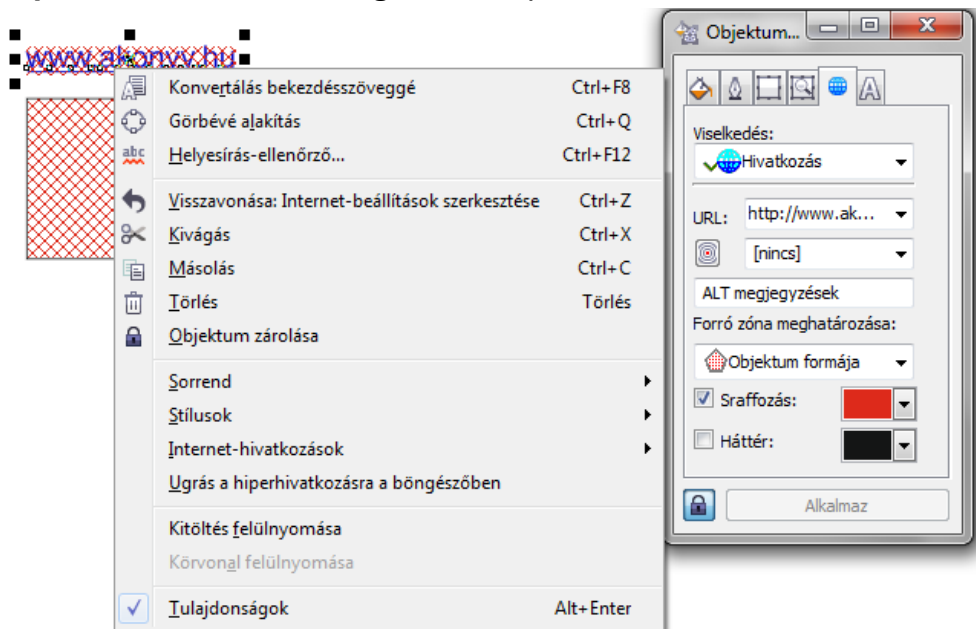
Grafikus objektum tulajdonságlapja

1-4. ábra

A **Részlet** párbeszédpanel-lap nem tartalmaz beállítható elemet, csak néhány fontos információt a kijelölt rajzelem méreteiről és szerkesztési jellemzőiről (lásd az 1-4. ábrát).

Az **Internet** párbeszédpanel-lapon, a **Viselkedés** lista *Hivatkozás* elemének választása után, az **URL** mezőben adjuk meg, hogy a kijelölt rajzelem melyik, Interneten keresztül elérhető objektumra, vagy a *Könyvjelző* listaelem választása után, hogy a szerkesztett dokumentum egy melyik másik pontjára hivatkozik (lásd az 1-5. ábrát). A hiperhivatkozással ellátott objektumok a panellapon beállított rácsozással (**Sraffozás**) és háttérszínnel (**Háttér**) jelennek meg. Az Internetböngésző és a hivatkozott Internetes objektum (amely lehet egy CorelDRAW dokumentum egy oldala is) betöltődik, ha a jobb egérgombbal egy ilyen tulajdonsággal rendelkező rajzelemre kattintunk, majd kiadjuk a helyi menü **Ugrás a hiperhivatkozásra a böngészőben** parancsát.

1-5. ábra

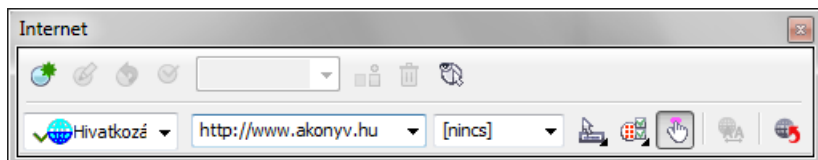
A hivatkozott Internetes objektum (vagy HTML formátumban mentett CorelDRAW dokumentum) elérési útvonalát az **URL** mezőben adjuk meg, miután a **Viselkedés** listában kiválasztottuk a *Hivatkozás* lis-

taelemet. Az **URL** mezőben megadhatjuk azt is, ha a hivatkozott objektumnak egy könyvjelzővel azonosított részére szeretnénk ugrani. A következő mezőben a böngészőablak keretére (cél frame) hivatkozhatunk. Ha a hivatkozott webhelyet, dokumentumot új böngészőablakban szeretnénk megnyitni, akkor válasszuk a *_blank* lehetőséget. Ha a hivatkozó dokumentummal azonos keretben jelenítenénk meg a hivatkozottat, akkor viszont a *_self* lehetőséget állítsuk be.

A következő, alaphelyzetben *ALT megjegyzések* tartalmú mezőben adjuk meg azt a szöveget, amelyik a böngésző állapot sorában jelenik meg, ha a kurzort a hivatkozó rész, illetve a rollover objektum (a hotspot – „forrópont”) fölé mozgatjuk.

A kijelölt objektumhoz kötött könyvjelző elhelyezéséhez a **Viselkedés** listában a *Könyvjelző* listaelemet választjuk, majd a következő mezőben megadjuk a könyvjelző nevét, végül érvényesítjük a beállítást az **Alkalmaz** nyomógombbal.

Az Internetes párbeszédpaneleknek megfelelő eszközök elérhetők az Internet eszköztárról is (lásd az 1-6. ábrát).

1-6. ábra

Ha már több hivatkozást beépítettünk, akkor ezek lecserélésére alkalmazhatjuk az objektum kijelölése után a helyi menü **Internet-hivazkozások** ► almenüjét. Az innen kiválasztott URL cím bekerül a kijelölt objektum **Internet** tulajdonság lapjára, azaz ezzel a módszerrel másolhatjuk át a hivatkozásokat az egyik objektumról a másikra. A **Forró zóna meghatározása** csoportban állítjuk be, hogyan jelenjen meg a rajzszerkesztőben a hivatkozás. A listában beállíthatjuk az alakhoz vagy az objektum befoglalójához igazított megjelenést, a **Sraffozás** jelölőnégyzet kiválasztása után beállíthatjuk a keresztezett jelölés színét, a **Háttér** jelölőnégyzet bejelölését követően pedig a forrópont jelölés háttérszínét határozzuk meg.